

भिर्जयतीति पृथिविलोकमेव पुरोऽनुवाक्या जयत्यन्तरिक्षलोकं याज्या द्यौर्ली-
 कां शस्यया ॥ १ ॥ याज्ञवल्क्येति होवाच । कत्ययमद्याधर्युरस्मिन्यज्ञः आहुतीर्हो-
 ष्यतीति तिस्र इति कतमास्तास्तिस्र इति या हुता उज्ज्वलन्ति या हुता अति-
 नेदन्ति या हुता अधिशेरते किं ताभिर्जयतीति या हुता उज्ज्वलन्ति देवलोक-
 मेव ताभिर्जयति दीप्यतः इव हि देवलोको या हुता अतिनेदन्ति मनुष्यलोक-
 मेव ताभिर्जयत्यतीव हि मनुष्यलोको या हुता अधिशेरते पितृलोकमेव ता-
 भिर्जयत्यध-इव हि पितृलोकः ॥ १० ॥ याज्ञवल्क्येति होवाच । कतिभिरयमद्य
 ब्रह्मा यज्ञं दक्षिणतो देवताभिर्गीपायिष्यतीत्येकयेति कतमा सैकेति मन एवे-
 त्यनन्तं वै मनोऽनन्ता विश्वे देवा अनन्तमेव स तेन लोकं जयति ॥ ११ ॥ याज्ञ-
 वल्क्येति होवाच । कत्ययमद्योद्गातास्मिन्यज्ञे स्तोत्रिया स्तोष्यतीति तिस्र इति
 कतमास्तास्तिस्र इति पुरोऽनुवाक्या च याज्या च शस्यैव तृतीयाधिदेवतमथा-
 ध्यात्मं कतमास्ता या अध्यात्ममिति प्राण एव पुरोनुवाक्यापानो याज्या व्यानः
 शस्या किं ताभिर्जयतीति यत्किं चेद् प्राणभृदिति ततो ह होताश्चल उपरराम
 ॥ १२ ॥ ब्राह्मणम् ॥ ६ [६. १.] ॥

अथ ह्येनं जारत्कारव आर्तभागः पप्रह । याज्ञवल्क्येति होवाच कति ग्रहाः
 कत्यतिग्रहा इत्यष्टौ ग्रहा अष्टावतिग्रहा ये तेऽष्टौ ग्रहा अष्टावतिग्रहाः कतमे
 तः इति ॥ १ ॥ प्राणो वै ग्रहः । सोऽपानेनातिग्रहेण गृहीतोऽपानेन हि गन्धा-
 न्निग्रति ॥ २ ॥ जिह्वा वै ग्रहः । स रुसेनातिग्रहेण गृहीतो जिह्वया हि रसान्वि-
 ज्ञानाति ॥ ३ ॥ वाग्वै ग्रहः । स नाम्नातिग्रहेण गृहीतो वाचा हि नामान्यभि-
 वदति ॥ ४ ॥ चक्षुर्वै ग्रहः । स रूपेणातिग्रहेण गृहीतश्चक्षुषा हि रूपाणि पश्यति
 ॥ ५ ॥ श्रोत्रं वै ग्रहः । स शब्देनातिग्रहेण गृहीतः श्रोत्रेण हि शब्दाञ्छृणोति
 ॥ ६ ॥ मनो वै ग्रहः । स कामेनातिग्रहेण गृहीतो मनसा हि कामान्कामयते